fællesskabsretlige system synes det desuden berettiget at opstille bestemte begrænsninger i disse rettigheder, der er berettiget ved de mål af almen interesse, som Fællesskabet forfølger, så længe det væsentlige i disse rettigheder ikke berøres. Denne beskyttelse kan i intet tilfælde udstrækkes til blotte handelsinteresser eller handelsudsigter, hvis uvished er en del af det væsentlige i al økonomisk aktivitet.

I sag nr. 4/73

J. NOLD, KOHLEN- UND BAUSTOFFGROSSHANDLUNG, kommanditselskab med hovedsæde i Darmstadt, repræsenteret af Manfred Lütkehaus, advokat i Essen, og med valgt adresse på advokat André Elvingers kontor, 84, Grand Rue, Luxembourg,

sagsøger,

mod

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER, repræsenteret af sin juridiske rådgiver Dieter Oldekop som befuldmægtiget og med valgt adresse hos sin juridiske rådgiver Pierre Lamoureux, 4, boulevard Royal, Luxembourg,

sagsøgt,

støttet af

RUHRKOHLE AKTIENGESELLSCHAFT med hovedsæde i Essen

og

RUHRKOHLE VERKAUF-GESELLSCHAFT MBH med hovedsæde i Essen,

begge repræsenteret af Otfried Lieberknecht, advokat i Düsseldorf, og med valgt adresse på advokat Alex Bonns kontor, 22, Côte d'Eich, Luxembourg,

intervenienter,

angående annullation af Kommissionens beslutning af 21. december 1972 om godkendelse af nye handelsbetingelser for Ruhrkohle AG

afsiger

DOMSTOLEN

sammensat af: præsidenten R. Lecourt, afdelingsformændene A. M. Donner og M. Sørensen, dommerne P. Pescatore (refererende), H. Kutscher, C. Ó Dálaigh og A. J. Mackenzie Stuart,

generaladvokat: A. Trabucchi
justitssekretær: A. Van Houtte

følgende

DOM

Sagsfremstilling

De faktiske omstændigheder, forløbet af de skriftlige retsforhandlinger, de herunder af parterne fremsatte søgsmålsgrunde, indsigelser og andre anbringender samt de nedlagte påstande kan sammenfattes således:

I — Faktiske omstændigheder

I henhold til § 12, stk. 2 i den som bilag til EKSF-traktaten vedføjede konvention om overgangsbestemmelserne samt artikel 3 i Den Høje Myndigheds beslutning nr. 37/53 af 11. juli 1953 om ikrafttrædelsestidspunktet for de i traktatens artikel 65 omhandlede forbud med hensyn til karteller (ABl. 1953, s. 153) meddelte Den Høje Myndighed i maj 1954 mineselskaberne i Ruhrområdet, at den ikke kunne tillade opretholdelsen af den før oprettelsen af det fælles marked for kul dannede centrale salgsorganisation »Gemeinschaftsorganisation Ruhrkohle GmbH« (Georg).

Den 15. februar 1956 tillod Den Høje Myndighed ved beslutningerne nr. 5/56 (ABl. s. 29), nr. 6/56 (ABl. s. 43) og nr. 7/56 (ABl. s. 56) under visse betingelser fælles salg af brændsel gennem de mineselskaber i Ruhrdistriktet, der var sluttet sammen i Ruhrkohlen- salgsselskaberne »Geitling«, »Präsident« og »Mausegatt«.

De nye handelsbetingelser, der blev tilladt af Den Høje Myndighed ved denne lejlighed, fastsatte især de betingelser, der skulle gælde for, at en engrosforhandler i første led kunne erhverve ret til direkte køb hos salgsselskaberne. For at erhverve tilladelse til direkte køb skulle forhandleren ikke blot opfylde de betingelser, der normalt stilles til en engrosforhandler (kreditværdighed, forretningslokale i salgsdistriktet, lagermuligheder, markeds- og varekundskab, en omfattende kundekreds, et stort udvalg inden for de solgte arter og sorter), men skulle yderligere have afsat følgende kvanta i det foregående kulproduktionsår:

a) på fællesmarkedet mindst 75 000 tons kul fra Fællesskabets produktionsdistrikter,
b) deraf mindst 40 000 tons til det salgsdistrikt, inden for hvilket han søgte om salgstilladelse,
c) deraf mindst 12 500 tons kul købt af salgsselskaberne.

Ifølge en undtagelsesordning var det i en overgangstid, der oprindelig var begrænset til den 31. marts 1957 og senere ved Den Høje Myndigheds beslutninger nr. 10/57 (ABl. s. 159), nr. 11/57 (ABl. s.

160) og nr. 12/57 (ABl. s. 161) af 1. april 1957 blev forlænget til den 1. juli 1957, tilladt de engrosforhandlere at købe direkte hos salgsselskaberne, som — uden at de opfyldte de fastsatte mængdekriterier — i det foregående kulproduktionsår havde modtaget leveringer som engrosforhandlere i første led, eller som kunne godtgøre, at de i løbet af nævnte år havde opfyldt leveringsbetingelserne som engrosforhandler i første led (afsætning af 6 000 tons ruhrkul årligt).

Domstolen forkastede ved dom af 20. marts 1957 (sag nr. 2/56, Sammlung 1957, s. 13) et af salgselskabet »Geitling« mod beslutning nr. 5/56 anlagt annullationssøgsmål.

Den Høje Myndighed udfyldte og ændrede ved sine beslutninger nr. 16/57 (ABl. s. 319), nr. 17/57 (ABl. s. 330) og nr. 18/57 (ABl. s. 341) af 26. juli 1957 beslutningerne nr. 5/56, nr. 6/56 og nr. 7/56 af 15. februar 1956 om tilladelse til fælles brændselssalg gennem Ruhrdistriktets mineselskaber.

De opstillede mængdekriterier for godkendelsen som engrosforhandler med ret til direkte levering blev her nedsat fra 75 000 til 60 000, fra 40 000 til 30 000 samt fra 12 500 til 9 000 tons årligt.

Den Høje Myndigheds beslutninger nr. 16/57, nr. 17/57 og nr. 18/57 opretholdt ikke den undtagelsesordning for den som »gamle« betegnede gruppe engrosforhandlere. Følgelig gav de tre Ruhrkulsalgsselskaber i september Firma Nold meddelelse om, at det fra 1. oktober 1957 ikke (mere) kunne forsynes som engrosforhandler i første led.

I den af Firma Nold anlagte sag annullerede Domstolen ved dom af 20. marts 1959 (sag nr. 18/57, Sammlung 1959, s. 91) de bestemmelser i Den Høje Myndigheds beslutninger nr. 16, 17 og 18/57, der angik betingelserne for godkendelse som engrosforhandler i første led på grund af utilstrækkelig begrundelse.

Ved beslutning nr. 17/59 af 18. februar 1959 om forlængelse af tilladelserne vedrørende Ruhrdistriktets afsætningsorganisationer (ABl. s. 279) og beslutning nr. 36/59 af 17. juni 1959 om delvis ophævelse og udfyldning af beslutning nr. 17/59 af 18. februar 1959 om handelsbetingelserne for Ruhrkohle-salgsselskaberne (ABl. 1959, s. 276) ophævede Den Høje Myndighed afsætningskriteriet på 60 000 tons fællesskabskul inden for Fællesskabet og nedsatte den mængde fællesskabskul, der skulle afsættes inden for et salgsområde, fra 30 000 til 20 000 tons årligt, samt den mængde, der skulle være erhvervet fra et bestemt salgsselskab og solgt inden for samme salgsområde, fra 9 000 til 6 000 tons årligt.

Beslutning nr. 36/59 blev annulleret ved Domstolens dom af 15. juli 1960 i de sager (de forenede sager nr. 36, 37, 38 og 40/59, Sammlung 1960, s. 890), der var anlagt af de tre salgsselskaber, Ruhrområdets mineselskaber og Firma Nold.

Den Høje Myndighed modsatte sig ved beslutning nr. 16/60 af 22. juni 1960 om afslag på tilladelse til fælles salg fra Ruhrdistriktets mineselskaber planen om at erstatte det af 3 uafhængige selskaber bestående salgssystem med en enkelt fælles salgsorganisation, der skulle omfatte næsten alle Ruhrområdets bjergværkselskaber.

Domstolen forkastede ved dom af 18. maj 1962 (sag nr. 13/60, Samml. 1962, s. 182) den af salgsselskaberne mod denne beslutning anlagte sag.

Den Høje Myndighed gav ved beslutning nr. 3/61 af 8. februar 1961 om ændring af beslutning nr. 17/59 (som ændret ved beslutning nr. 36/59) om handelsbetingelserne for Ruhrkulsalgsselskaberne (ABl. 1961, s. 413) tilladelse til at gøre direkte levering til engrosforhandlere af kul afhængig udelukkende af det mængdekriterium, at engrosforhandleren i det foregående kulproduktionsår i fællesmarkedet har afsat mindst 6 000 tons brændsel hidrørende fra det salgsselskab, hvortil han er godkendt.

Den Høje Myndighed godkendte ved sine beslutninger nr. 5/63 (ABl. 1963, s. 1173) og nr. 6/63 (ABl. 1963, s. 1191) af 20. marts 1963 aftalen om fælles brændselssalg gennem de mineselskaber i

Ruhrområdet, der var sluttet sammen i Ruhrkohle-salgsselskaberne »Geitling« og »Präsident«; hvad angik handelsbetingelserne, opretholdtes de godkendelsesbetingelser, som gjaldt for adgangen til direkte levering for engrosforhandlere af kul.

En sag, som den nederlandske regering havde anlagt mod disse beslutninger, blev i det væsentlige forkastet af Domstolen ved dom af 15. juli 1964 (sag nr. 66/63, Sammlung 1964, s. 1149).

Med sin beslutning af 27. november 1969 om godkendelse af sammenslutning af mineselskaberne i Ruhrdistriktet gennem overførelse af deres mindedriftsaktiver til Ruhrkohle AG godkendte Kommissionen for Fællesskaberne i medfør af EKSF-traktatens artikel 66, stk. 2 sammenslutningen af Ruhrdistriktets mineselskaber i et eneste selskab, Ruhrkohle AG, og forpligtede dette til at forelægge Kommissionen alle nye handelsbetingelser til godkendelse.

Kommissionen vedtog ligeledes den 27. november 1969 to beslutninger om ophævelse af beslutningerne nr. 5/63 og nr. 6/63 med virkning fra den 31. december 1969 (ABl. nr. L 304, s. 11 og 12).

Kommissionen godkendte dernæst ved beslutning af 21. december 1972 om godkendelse af nye handelsbetingelser for Ruhrkohle AG (EFT 1973 nr. L 120, s. 14) handelsbetingelser, som navnlig foreskrev følgende ændringer:

a) Erhvervelse af status som engrosforhandler med ret til direkte levering bliver ikke længere gjort afhængig af et mindstesalg på 6 000 tons stenkulprodukter fra Ruhrområdet i det foregående kulproduktionsår på fællesmarkedet, men af indgåelsen af en to-årig kontrakt på en aftagende mindstemængde på 6 000 tons årligt af produktionen fra Ruhrkohle AG til levering til private forbrugere og mindre virksomheder.

b) For at kunne levere til industrielle forbrugere kræves godkendelse som leverandør til private forbrugere og mindre virksomheder;

c) Som kriterium for, at de godkendte forhandlere kan fungere som mellemled ved leverancer til store industrivirksomheder, tjener ikke længere et årligt mindsteforbrug på 30 000 tons fast brændsel uanset oprindelse, men køb af produkter fra Ruhr i dette størrelsesforhold. Forhandlere er kun berettiget til at levere til forbrugere ud over denne grænse, hvis de præsterer visse særlige salgsydelser.

Ruhrkohle AG blev dog inden for rammerne af en overgangsordning forpligtet til i det første år efter disse handelsbetingelsers ikrafttræden at indrømme engrosforhandlere, som indgik kontrakter på den mindste mængde af 6 000 tons årligt til levering til private forbrugere og mindre virksomheder, ret til at aftage 15 % under denne mængde.

Den 10. januar 1973 oversendte Ruhrkohle-Verkauf GmbH teksten til de ved Kommissionens beslutning af 21. december 1972 godkendte og fra den 1. januar 1973 gældende nye handelsbetingelser til kul- engrosforhandlerne i første led, herunder til firma Nold, og meddelte samtidig, at samarbejdet skulle indledes på dette grundlag fra nævnte tidspunkt at regne.

II — Retsforhandlingernes forløb

Den 31. januar 1973 anlagde firma Nold sag om annullation af Kommissionens beslutning af 21. december 1972. Søgsmålet var oprindeligt rettet både mod Det europæiske Fællesskab, repræsenteret af Kommissionen, og mod Ruhrkohle AG og Ruhrkohle-Verkauf GmbH.

En begæring af 13. februar 1973 fra firma Nold om som foreløbig forholdsregel at få udsat fuldbyrdelsen af Kommissionens beslutning af 21. december 1972 blev på sagsøgerens begæring slettet af Domstolens register ved præsidentens kendelse af 14. marts 1973 under forbehold af sagsomkostningerne.

I sin replik har det sagsøgende firma meddelt Domstolen, at det frafalder sagen for så vidt angår Ruhrkohle AG og Ruhrkohle-Verkauf GmbH. Domstolen har den 21. juni 1973 besluttet at slette sagen; den har yderligere idømt sagsøgeren de for parterne i hovedsagen og de under forhandlingerne om en foreløbig forholdsregel opståede omkostninger.

Skriftvekslingen i tvisten Firma Nold mod Kommissionen er forløbet planmæssigt.

I en den 29. oktober 1973 indgivet stævning har Ruhrkohle Aktiengesellschaft og Ruhrkohle-Verkauf GmbH fremsat begæring om at blive godkendt som intervenienter til støtte for Kommissionens påstande. Domstolen har efter at have hørt generaladvokaten ved kendelse af 21. november 1973 taget denne begæring til følge og forbeholdt sig sagsomkostningerne til den endelige dom.

Intervenienterne har i et indlæg af 28. december 1973 skriftligt begrundet deres påstande; sagsøgeren har den 16. januar og den 8. februar og sagøgte ligeledes den 8. februar 1974 besvaret dette indlæg.

Domstolen har på grundlag af den refererende dommers rapport og efter at have hørt generaladvokaten besluttet at åbne den mundtlige forhandling uden forudgående bevisførelse.

III — Parternes søgsmålsgrunde, indsigelser og andre anbringender

A — *Vedrørende sagens antagelse til realitetsbehandling*

Intervenienterne gør gældende, at sagen skal afvises på grund af manglende retlig interesse.

Sagsøgeren kan kun have en retligt beskyttet interesse, hvis sagsanlægget kan bevirke, at intervenienterne fortsat bliver påtvunget direkte leveringer. Dette er imidlertid klart ikke tilfældet.

De ved den anfægtede beslutning godkendte handelsbetingelser afløste de hidtidige. Intervenienterne ville altså efter en annullationsdom udelukkende kunne sælge på basis af de tidligere gældende handelsbetingelser. Disse gør imidlertid den direkte levering til en kulengrosforhandler afhængig af, at denne afsætter en mindste årlig mængde i fællesmarkedet på 6 000 tons brændsel. Denne mængde har sagsøgeren langt fra nået, hvilket er indrømmet. Sagsøgeren har derfor under ingen omstændigheder krav på direkte levering.

Det sagsøgende firma kan ikke støtte nogen ret på den kendsgerning, at det endnu i 1972 modtog direkte leverancer, selv om det ikke i 1971 havde opnået den under de hidtidige handelsbetingelser krævede mængde for at kunne købe direkte. Disse direkte leverancer skyldtes, at det var tvivlsomt, om man ifølge de hidtidige handelsbetingelser skulle gå ud fra kulproduktionsåret eller kalenderåret; derfor havde intervenienterne til fordel for de virksomheder, der kunne komme i betragtning, afventet udviklingen i det følgende år, før man anvendte handelsbetingelserne for direkte levering. Efter at det sagsøgende firma trods yderligere direkte levering i 1972 nu kun aftog en mængde på 700 tons, kom direkte levering ikke længere i betragtning, selv hvis de hidtidige handelsbetingelser fortsat havde været gældende.

Sagsøgeren bestrider, at sagen skal afvises på grund af manglende retlig interesse.

Under forhandlingerne om en foreløbig forholdsregel har firmaet opnået sikkerhed for indtil denne retsstrids afgørelse at modtage levering som engrosforhandler i første led. Firmaet er altså aldrig ophørt med at modtage levering som engrosforhandler i første led. Det kommer derfor ikke an på, om firmaet — hvis man forudsætter, at de tidligere handelsbetingelser fortsat er gældende — har

haft krav på levering som engrosforhandler i første led.

Ifølge Ruhrkohle AG's tidligere handelsbetingelser mistede ingen forhandler automatisk sin egenskab af »kulgrossist«, fordi han ikke havde aftaget en årlig minimumsmængde på 6 000 tons. Det får stå hen, hvorvidt de implicerede mineselskaber på deres side ville have haft beføjelse til ikke længere at levere til det sagsøgende firma som »kulgrossist«, da de under alle omstændigheder ikke har gjort brug af en sådan ret.

B — Vedrørende realiteten

1. Krænkelse af forbudet mod forskelsbehandling

Det sagsøgende firma påpeger, at det på grund af Ruhrkohle AGs nye handelsbetingelser ikke efter den 1. januar 1973 har kunnet betragtes som engrosforhandler i første led inden for kulhandelen. Det er herved offer for grov forskelsbehandling.

a) Ruhrkohl AGs salgsbetingelser gør levering på engrosbetingelser afhængig af en klausul, som forlanger køb af en kontraktlig mængde på mindst 6 000 tons årligt til levering til private forbrugere og mindre virksomheder; sagsøgeren har imidlertid i de sidste to år ikke kunnet nå de nu krævede mindste mængder.

Denne omstændighed kan dog ikke lægges firmaet til last. Man har i årevis kunnet notere grundlæggende ændringer inden for energisektoren: kulafsætningen er gået støt tilbage. Denne situation må selvfølgelig ikke blot mineselskaberne men også engros- og detailhandelen lide under. Til syvende og sidst må ansvaret for, at sagsøgeren nu ikke engang har kunnet aftage 6 000 tons årligt, hvile på Ruhrkohle AG og Ruhrkohle-Verkauf GmbH, respektive de tidligere Ruhrkulsalgsselskaber. Således har Ruhrkohle AG direkte indgået kontrakter med årlige leverancer på over 30 000 tons. Derfor har det ikke været muligt for det sagsøgende firma på grund af den forskelsbehandling, det har været genstand for, at forsyne en betydelig stamkunde, Adam Opel AG, Rüsselsheim, med de ønskede kvanta. Endvidere konkurrerer Ruhrkohle AG gennem datterforetagender direkte med sagsøgeren og de øvrige engrosforhandlere. Yderligere tilbyder Ruhrkohle AG og Ruhrkohle-Verkauf GmbH brændsel til langt under listeprisen; der tilbydes også af de af Ruhrkohle AG afhængige selskaber leverancer af »belgiske koks« til en pris pr. ton på 90 DM frit grænsen til indenlandske aftagere i Forbundsrepublikken; denne importvare sælges også til private forbrugere og mindre virksomheder til priser, sagsøgeren ikke kan konkurrere med.

b) Bortfaldet af egenskaben af engrosforhandler samt af den direkte forsyningsmulighed vil have varig virkning for det sagsøgende firma, især ved en ændring af efterspørgslen efter kul. Man skal ikke undervurdere, at afsætningsnedgangen for kul til private forbrugere for en væsentlig del kan føres tilbage til de usædvanlige vejrforhold i de sidste fyringsperioder. Endvidere vil afsætningssituationen hurtigt kunne ændre sig totalt, såfremt der (f.eks. af politiske grunde) skulle opstå vanskeligheder med forsyningen af jordolie eller jordgas. Hvis firmaet fandt sig i de nye handelsbetingelser, ville det efter al sansynlighed næppe nogensinde igen få mulighed for at sælge større kvanta, da det som »forhandler i andet led« i intet tilfælde vil kunne tilbyde de samme betingelser som de anerkendte engrosforhandlere og direkte aftagere eller som Ruhrkohle AGs og Ruhrkohle-Verkauf GmbHs datterselskaber. Derfor anmoder det i sin anden del af påstanden om, at det fastslås, at de nye handelsbetingelser i det mindste er ugyldige, for så vidt angår sagsøgeren.

c) Det sagsøgende firma kan ikke tvinges til en sammenslutning med andre engrosforhandlere, som måtte befinde sig i en lignende stilling, og til at foretage fælles køb. Det ser ingen anledning til at indskrænke sin uafhængighed for at be-

skytte sig mod følgerne af den diskriminerende virkning af Ruhrkohle AGs handelsbetingelser.

Man kan i øvrigt ikke udlede af disse betingelser, at Ruhrkohle AG er pligtig at sammenlægge de enkelte sammensluttede virksomheders omsætninger; desuden indeholder de ingen angivelse af, hvad der skal forstås ved en »sammenslutning«.

Sagsøgte anfører, at der kun vil kunne tales om forskelsbehandling, når forhandlere, der er i en lignende situation som det sagsøgende firma, forsætligt bliver behandlet forskelligt med henblik på tilladelse til direkte køb. Dette er imidlertid ikke tilfældet, da de afgørende kriterier for godkendelse gælder ligeligt for alle Fællesskabets forhandlere, Ruhrkohle AGs datterselskaber indbefattet. Under disse omstændigheder ligger der ingen forskelsbehandling i den kendsgerning, at det sagsøgende firma må konkurrere med de af Ruhrkohle AG afhængige forhandlere.

a) Klagepunktet om, at Ruhrkohle AG og Ruhrkohle-Verkauf GmbH på grund af den påståede forskelsbehandling er ansvarlige for, at det sagsøgende firma nu ikke engang kan aftage 6 000 tons kul årligt, understøttes ikke ved konkrete oplysninger; den angår under alle omstændigheder ikke Ruhrkohle AGs nye handelsbetingelser og disses godkendelse af Kommissionen.

Hvordan det nu end måtte forholde sig, er det ikke korrekt, at Ruhrkohle AGs datterforetagender og Ruhrkohle-Verkauf GmbH såvel som de af aktionærerne i Ruhrkohle AG afhængige forhandlere har udbudt kul under listeprisen. Ruhrkohle AG har ganske vist allerede inden de nye handelsbetingelsers ikrafttræden tilbudt de forhandlere, som havde forpligtet sig kontraktligt til at aftage faste mængder kul, en særlig kontraktsrabat. Den kontraktsrabat var imidlertid indeholdt i Ruhrkohle-Verkauf GmbHs prisliste og blevet ydet uden forskel til alle forhandlere, der aftog samme mængder.

Faktisk ligger priserne på importeret brændsel, som fastsættes af producenterne, på 95 til 110 DM. Ruhrkohle AG kan dog ikke øve indflydelse på indførslen af brændsel fra andre af Montanunionens medlemsstater, og Ruhrkohle AGs handelsselskaber konkurrerer således frit med de øvrige kulgrossister. Da denne import naturligvis øver en væsentlig indflydelse på afsætningen af kul fra Ruhr, er det en selvfølge, at Ruhrkohle AGs handelsselskaber også tager del i denne handel for at udligne deres tab.

Hvad angår de af sagsøgeren anførte direkte forretninger mellem Ruhrkohle-Verkauf GmbH og industrikunder med et årligt forbrug på mindst 30 000 tons, kan der henvises til det faktum, at disse aftagere allerede siden ultimo 1963 har haft valget mellem at få leveret gennem forhandlerne eller direkte fra salgsselskaberne. Forhandlernes udelukkelse fra forretninger med jernbaneselskaberne og visse andre industrielle forbrugere gælder undtagelsesfrit for alle forhandlere og er i øvrigt sagligt begrundet ved de særlige forhold, der gør sig gældende ved disse forbrugergrupper. Også den ved de nye handelsbetingelser indførte bestemmelse om, at engroshandelens leveringer til industrielle aftagere med over 30 000 tons årlig aftagelse af kul fra Ruhr er betinget af visse særlige salgsydelser, gælder ligeligt for hele den godkendte engroshandel.

Sagsøgerens afsætningstilbagegang til 700 tons for 1972 skyldes ikke forskelsbehandling, men kan føres tilbage til det generelt faldende forbrug af kul og især til den måde, sagsøgeren driver forretning på.

b) I denne sammenhæng må der imidlertid henvises til, at sagsøgeren har mulighed for at bevare retten til direkte køb gennem fællesskøb med andre kulgrossister i en lignende situation. Denne mulighed følger af, at det ifølge de nye handelsbetingelser kun kræves, at der afsluttes en to-årig kontrakt på mindst 6 000 tons årligt til levering til private forbrugere og mindre virksomheder; forhandleren er imidlertid ikke forpligtet til selv at

afsætte den kontraherede mængde. Formerne for samarbejde er overladt til forhandlerne. Det minimale tab af uafhængighed, som forhandlerne må tage med i købet, synes at veje mindre tungt i den nuværende situation på kulmarkedet.

c) Det andet led i det sagsøgende firmas påstand, der drejer sig om en delvis annullation af den indklagede beslutning udelukkende i forhold til sagsøgeren, kan ikke forenes med de godkendte handelsbetingelsers nødvendigvis almene karakter. De afgørende kriterier for engrosforhandlernes godkendelse til direkte køb må gælde ligeligt for alle Fællesskabets forhandlere. Sagsøgeren skylder under alle omstændigheder en angivelse af de særlige grunde, som kan retfærdiggøre en til gunst for sagsøgeren afvigende behandling i forhold til alle andre engrosforhandlere.

2. *Savnet af en mærkbar forbedring af brændselsfordelingen*

Det sagsøgende firma mener, at de nye handelsbetingelser ikke medfører nogen mærkbar bedring af brændselsfordelingen, men tværtimod besværliggør denne.

a) Det tilføjer, at fordelingen bliver koncentreret på få engrosforhandlere. Efter hvad Kommissionen selv har indrømmet, fratager de nye handelsbetingelser, som erstatter den tidligere mindsteafsætning på 6 000 tons årligt af Ruhrkohle AGs produktion som betingelse for godkendelse af en forhandler til direkte køb med en betingelse om en toårig kontrakt, ifølge hvilken der af Ruhrkohle AGs produktion skal aftages en mængde på mindst 6 000 tons årligt til levering til private forbrugere og mindre virksomheder, et antal forhandlere muligheden for direkte køb hos Ruhrkohle AG. Selv om Kommissionen mener, at »det synes berettiget, når Ruhrkohle AG ønsker, at der tages hensyn til den stærke nedgang i afsætningen af stenkul inden for dens organisation, og at handelsbetingelserne tilpasses de ændrede vilkår således, at det direkte samarbejde begrænses til forhandlere, som kan sikre et rimeligt salg«, giver den i den anfægtede beslutning ingen begrundelse for denne påståede berettigelse.

b) Der er faktisk opstået en monopolsituation til fordel for Ruhrkohle AG, idet salget af kul fra Ruhr fra nu af udelukkende er organiseret i Ruhrkohle-Verkauf GmbH.

c) Det er desuden heller ikke muligt at opnå en forbedring i brændselsfordelingen ved, at den engrosforhandlers forretninger med industrien nu skal gøres afhængig af godkendelse inden for området private forbrugere og mindre virksomheder, således at hans aktivitet koncentreres om dette marked.

d) Der kan således ikke af Kommissionens beslutning af 21. december 1972 udledes nogen indlysende grund til, at der ved ændringen af godkendelsesbetingelserne for engrosforhandlere kan opnås en forbedring i brændselsfordelingen.

Sagsøgte anfører, at dette anbringende underkender det juridiske udgangspunkt for bedømmelsen af den anfægtede beslutning. Kriteriet for en mærkbar forbedring af fordelingen gælder kun i relation til godkendelse af aftaler mellem forskellige virksomheder om fælles salg i medfør af EKSF-traktatens artikel 65, stk. 2. Beslutningen af 21. december 1972 beror imidlertid på Kommissionens beslutning af 27. november 1969, hvorved Kommissionen i medfør af EKSF-traktatens artikel 66, stk. 2 godkendte sammenslutningen af Ruhrområdets mineselskaber gennem overførsel af deres minedriftsaktiver til Ruhrkohle AG; dens juridiske grundlag er de i artikel 2 i beslutningen af 27. november 1969 indeholdte påbud om at forelægge Kommissionen alle ændringer af handelsbetingelserne til godkendelse. Ved den retlige bedømmelse af beslutningen skal man derfor ikke lægge de i EKSF-traktatens artikel 65, stk. 2 indeholdte kriterier til grund, men derimod formålet med det

nævnte påbud i beslutningen af 27. november 1969, som var at forhindre util børlige indskrænkninger i den frie konkurrence i handelsleddet inden for kulmarkedet og især forskelsbehandling mellem engrosforhandlere og forbrugere med henblik på adgang til Ruhrkohle AGs produktion.

a) Efter Kommissionens opfattelse er de nye ved den omtvistede beslutning godkendte handelsbetingelser fra Ruhrkohle AG i fuld overensstemmelse med dette formål, når man tager den nuværende situation på kulmarkedet i betragtning.

Denne tilstand kendetegnes siden omkring 1959 af en næsten uafbrudt nedgang i afsætningen af kul fra Ruhr og først og fremmest inden for sektoren for privat forbrug; denne nedgang skyldes den fremadskridende omstrukturering af energimarkedet, navnlig gennem erstatningen af kul med fyringsolie. Ruhrkohle AG er derfor tvunget til at tilstræbe en formindskelse af disse tab, i det mindste delvist gennem en ændring at sit salgssystem, thi det synes praktisk taget udelukket at udvirke en effektiv afsætningsfremgang gennem prissænkninger på kul på grund af kulproduktionens omkostningsstruktur.

Det vigtigste element i de nye handelsbetingelser — afslutning af en 2-årig kontrakt på en mindste mængde på 6 000 tons årligt af Ruhrkohle AGs produktion til levering til private forbrugere og mindre virksomheder som forudsætning for godkendelse til direkte levering og til afsætning til industriforbrugere — sammenkæder to for afsætningen af kul vigtige faktorer: nemlig for det første strukturen for afsætningen gennem forhandlere og for det andet effektiviteten og interesserne hos de direkte købende forhandlere.

Forhandlernes aktivitet inden for sektorerne private forbrugere og mindre virksomheder er sardeles effektiv for kulafsætning, mens kulproducenterne har relativt ringe indflydelse på afsætningen inden for dette område; derimod er forhandlernes afsætningsmuligheder inden for industriområdet begrænsede.

Den godkendelsesbetingelse, som engroshandelen er underkastet, og hvorefter der skal aftages en mindste mængde inden for området private forbrugere og mindre virksomheder, er derfor egnet til først og fremmest at koncentrere forhandlernes aktivitet om det afsætningsområde, hvor de har den største markedsindflydelse. At denne betingelse er udformet som en 2-årig kontrakt, der skal afsluttes af forhandlerne, er berettiget ved, at man derigennem kan opnå en vis stabilisering af afsætningen af kul, og ved at man letter Ruhrkohle AGs produktionsplanlægning. Bortset herfra giver den 2-årige kontrakt de engrosforhandlere, som i det foregående år ikke har afsat den krævede mængde fuldt ud, en mulighed for ved forøgede anstrengelser at beholde godkendelsen til direkte levering; den ét-årige overgangsperiode gør det i forbindelse med muligheden for at sælge 15 % mindre end den mindste mængde lettere for forhandlerne at nå dette mål.

Det nye mængdekriterium bidrager til i vidt omfang at begrænse godkendelserne til direkte køb til de forhandlere, der gør en virkelig indsats for at afsætte Ruhrkohle AGs produkter. De forhandlere hvis afsætning ligger på eller under grænsen for mængdekriteriet, skal tilskyndes til at søge at udnytte deres arbejdskraft og deres driftskapacitet fuldt ud gennem afsætning af andet brændsel, særlig fyringsolie, eller gennem anden forretningsvirksomhed. Forpligtelsen til at sælge mindst 6 000 tons årligt inden for området private forbrugere og mindre virksomheder, der samtidig er en betingelse for levering til indsutrielle forbrugere, skal anspore forhandlerne til at udfolde den fornødne erhvervsaktivitet ved salget af kul fra Ruhr for effektivt at imødegå afsætningstilbagegangen.

b) Kommissionen var sig ved udstedelsen af den anfægtede beslutning fuldt bevidst, at der som følge af Ruhrkohle AGs indførelse af de nye handelsbetingelser ville ske en udelukkelse af omkring 60 »uafhængige« engrosforhandlere — dvs. forhandlere, der hverken direkte eller indirekte har del i Ruhrkohle AG som ak-

tionærer — fra direkte levering fra Ruhrkohle AG. Blandt disse engrosforhandlere var der dog 30, som allerede ikke havde opfyldt de under de foregående handelsbetingelser gældende kriterier, fordi deres afsætning af kul var gået stærkt tilbage; deriblandt hører også sagsøgeren, hvis afsætning af kul kun havde udgjort henholdsvis 3 100 og 700 tons i årene 1971 og 1972. Kommissionen anser nedgangen i antallet af engrosforhandlere, der er godkendt til direkte levering, for en udvikling, der skal bekæmpes som sådan. Den er, i det mindste delvist, en naturlig følge af den stadige og accelererende afsætningstilbagegang for kul, som nødvendigvis også må give tilbageslag i form af strukturændringer for kulhandelen. Kommissionen finder i hvert fald ingen anledning til — på grund af den deraf følgende formindskelse af antallet af engrosforhandlere i første led — at modsætte sig Ruhrkohle AGs nye handelsbetingelser, der af gode grunde kan anses for et effektivt middel til at imødegå faldet i afsætningen af kul. I øvrigt truer de nye handelsbetingelser ikke tilstedeværelsen af en effektiv konkurrence inden for kulhandelen: antallet af de under de nye handelsbetingelser tilbageværende engrosforhandlere med ret til direkte levering er tilstrækkeligt til også i den nuværende situation fortsat at kunne sikre effektiv konkurrence i forhandlerleddet.

c) Der kan ikke være tale om en monopolstilling for Ruhrkohle AG. Dette selskab er tværtimod udsat for en yderst skarp konkurrence, især fra andre energikilder, og særlig inden for området private forbrugere og mindre virksomheder såvel som på det industrielle område.

3. *Ikke-opfyldelse af visse godkendelsesbetingelser*

Med henblik på de tre salgsområder uden for forbundsrepublikken Tyskland, som omhandles i den anfægtede beslutning, anfører *sagsøgeren,* at Ruhrkohle AG leverer koks til eksport til en pris af ca. 80 DM pr. ton, som ifølge Ruhrkohle AGs prislister koster omkring 140 DM på hjemmemarkedet.

Sagsøgte bestrider denne påstand. Der må i øvrigt sondres mellem eksport til tredjelande og til andre medlemsstater i Fællesskabet. Eksporten til de øvrige medlemsstater — som alene kan komme på tale i den foreliggende retstvist — sker inden for rammerne af de 2-årige kontrakter, der også der er afsluttet på basis af listepriserne. Selv om det af sagsøgeren anførte var korrekt, ville det dog være uden indflydelse på gyldigheden af den anfægtede beslutning om godkendelse; en sådan praksis vil kun kunne foranledige Kommissionen til at gøre brug af de i EKSF-traktatens artikel 64 forudsete sanktioner.

4. *Krænkelse af grundrettigheder*

Det sagsøgende firma mener, at Ruhrkohle AGs handelsbetingelser såvel som disses faktiske håndhævelse krænker visse i de nationale forfatninger anerkendte grundrettigheder, som synes at være »reciperet« af fællesskabsretten. Det gælder ejendomsretten, der først og fremmest er beskyttet i artikel 14 i forbundsrepublikken Tysklands grundlov og i den hessiske delstats forfatning. Det sagsøgende firmas udelukkelse fra kulhandelen må sidestilles med en ekspropriation, da det mister sin »besiddelse«. Her berøres også grundsætningerne om den enkeltes frie udfoldelse og om den frie erhvervsudøvelse samt princippet om forholdet mellem mål og midler.

Sagsøgte anfører, at Domstolen hverken har beføjelse til at fortolke eller til at anvende en medlemsstats retsforskrifter — herunder de forfatningsmæssige. I øvrigt indeholder fællesskabsretten, som den er kommet til udtryk i EKSF-retten, hverken en skreven eller uskreven retsgrundsætning med det indhold, at en erhvervet besiddelse ikke kan antastes.

IV — Parternes påstande

Sagsøgeren, der har ændret sin første påstand, nedlægger påstand om:

a) at det statueres, at beslutningen af 21. december 1972 fra Kommissionen for De europæiske Fællesskaber (»Handelsregelung Ruhr«) om en nyordning af salgskanalerne for Ruhrkohle Aktiengesellschaft inden for fællesmarkedet, gældende fra 1. januar 1973, er ugyldig;

b) subsidiært, at det udtales, at beslutningen af 21. december 1972 fra Kommissionen for De europæiske Fællesskaber (»Handelsregelung Ruhr«) om en nyordning af afsætningskanalerne for Ruhrkohle Aktiengesellschaft er ugyldig for så vidt angår sagsøgeren;

c) at de sagsøgte pålægges sagsomkostningerne, inkluderet de udlæg, som sagsøgeren har haft eller vil få, samt at dommen erklæres for foreløbigt eksigibel med hensyn til sagsomkostningerne.

Kommissionen nedlægger påstand om frifindelse samt om, at sagsøger idømmes sagsomkostningerne.

Intervenienterne nedlægger påstand om afvisning samt om, at sagsøgeren pålægges en del af sagsomkostningerne.

Parternes mundtlige indlæg er fremsat i retsmødet den 14. marts 1974, hvor de også har besvaret Domstolens spørgsmål.

Under retsmødet har de givet oplysning om følgende nye omstændigheder:

Det sagsøgende firma bemærker, at det aldrig i løbet af dets mere end hundredårige virke har været det muligt at afsætte 6 000 tons brændsel til de private forbrugere og mindre virksomheder. Derimod har det leveret væsentligt større mængder til industrisektoren. Når dette ikke har været tilfældet i løbet af de sidste år, er det fordi, Ruhrkohle AG har nægtet at levere; således har det i 1970 ikke kunnet udføre en større ordre fra Rheinstahl AG.

I øvrigt gør de nylig indtrådte grundlæggende ændringer inden for energiområdet, og særlig hvad angår konkurrencen mellem kul og olie, det tvivlsomt, om de anførte begrundelser for de anfægtede handelsbetingelser er holdbare. I strid med hvad Kommissionen antog ved godkendelsen af sammenslutningen af Ruhrområdets mineselskaber ved overførsel af minedriftsaktiverne til Ruhrkohle AG, er dette selskab nu fuldstændigt i stand til at fastsætte priserne, kontrollere eller begrænse produktion og distribution eller hindre en effektiv konkurrence på en væsentlig del af markedet.

I det foreliggende tilfælde kan EKSF-traktatens artikel 65 anvendes analogt. Ifølge denne bestemmelse kan en aftale om fælles salg kun tillades af Kommissionen, hvis den bidrager til en mærkbar forbedring af fordelingen af de nævnte produkter. Denne betingelse, der kan anvendes på en aftale mellem flere virksomheder, er så meget mere gyldig, når handelsbetingelserne udstedes af én eneste virksomhed, som er fremkommet ved en sammenslutning af flere andre virksomheder, og hvis markedsstilling er særlig stærk.

Den anfægtede beslutning krænker yderligere adskillige af de i forbundsrepublikken Tysklands forfatning forankrede grundrettigheder, især den enkeltes ret til fri udfoldelse, retten til frit valg af erhverv og til fri erhvervsudøvelse såvel som den i artikel 14 tilsikrede beskyttelse af ejendomsretten. Disse rettigheder er også anerkendt i andre af Fællesskabets medlemsstaters forfatninger, i internationale konventioner og i selve EKSF-traktaten, især i denne traktats artikler 4, 65 og 66. Kommissionens beslutning udgør et direkte ulovligt indgreb i udøvelsen af disse rettigheder.

Sagsøgte gør gældende, at den af sagsøgeren påståede leveringsvægring og forskelsbehandling fra Ruhrkohle AGs side intet har at gøre med spørgsmålet — som alene er fremme i den foreliggende sag — om den anfægtede beslutnings lovlighed; det samme gælder for de endnu uoverskuelige følger af den nyeste energikrise: senere indtrufne faktiske omstændigheder kan ikke påvirke en fællesskabsakts lovlighed.

Hvad angår spørgsmålet om grundrettighederne, så hører beskyttelsen af ejendomsretten uden tvivl til de fællesskabsretlige garantier, som for så vidt støtter sig på medlemsstaternes forfatningstraditioner og på folkeretlige traktattekster såsom Den europæiske konvention om beskyttelse af Menneskerettighederne. Da den faktiske beskyttelse af ejendomsretten er udformet forskelligt i de forskellige medlemsstater, må den konkrete anvendelse heraf rette sig efter den maksimale beskyttelsesordning; denne betragtning berettiger, at man særlig støtter sig til tysk forfatningsret. For så vidt må det imidlertid slås fast, at det sagsøgende firmas mulighed for som engrosforhandler i første led at købe direkte for det første ikke hører under de rettigheder, der er omfattet af beskyttelsen af ejendomsretten, samt at der for det andet i alt fald ikke fra Kommissionens side er sket indgreb i en sådan rettighed.

Beskyttelsen af en erhvervsvirksomheds økonomiske rettigheder omfatter alt, hvad der tilsammen udgør virksomhedens økonomiske værdi eller repræsenterer en retlig position; derimod ikke alle faktiske omstændigheder eller eksisterende ordninger, som kan være fordelagtige for virksomheden, og navnlig ikke blotte interesser, forhåbninger eller gevinstudsigter.

I øvrigt foreligger der fra Kommissionens side intet direkte indgreb i nogen bestående ejendomsret: de handelsbetingelser, som sagsøgeren klager over, har ikke mistet deres privatretlige karakter, fordi Kommissionen har godkendt dem.

Intervenienterne anfører, at de langt fra at indtage en monopolstilling har måttet stille sig tilfreds med en markedsandel på 50-60 % inden for sektoren private forbrugere og mindre virksomheder; på dette marked kan der til trods for den seneste oliekrise næppe forventes ændringer i de kommende år.

De i den anfægtede beslutning godkendte nye handelsbetingelser er berettiget ved den betragtning, at Ruhrkohle AG for at holde sine tab så lave som muligt har en væsentlig interesse i at sikre en jævn afsætning af sit brændsel, og at Ruhrkohle AG hertil må have medkontrahenter, der aftager dets lagerbeholdning samt gennem langfristede forpligtelser til at aftage bestemte mængder kul overtager reelle funktioner som engrosforhandlere.

Generaladvokaten har fremsat sit forslag til afgørelse i retsmødet den 28. marts 1974.

Præmisser

1 Ved stævning, indgivet den 31. januar 1973, har Firma J. Nold, et kommanditselskab, som driver engroshandel med kul og bygningsmaterialer i Darmstadt, i den seneste udforming af sine påstande begået ophævelse af Kommissionens beslutning af 21. december 1972 om godkendelse af nye handelsbetingelser for Ruhrkohle AG (EFT 1973, nr. L 120, s. 14), subsidiært, at denne beslutning erklæres ugyldig og uanvendelig i forhold til klageren;

sagsøgeren gør særlig gældende, at det i beslutningen er godkendt, at salgskontoret for Ruhrkulminerne har betinget direkte levering af kul af indgåelse af en fast to-årig kontrakt, der fastsætter et mindste køb på 6 000 tons årligt til forsyning af private forbrugere og mindre virksomheder, en mængde som væsentligt overstiger sagsøgerens årlige salg inden for denne sektor, samt at

sagsøgeren på grund af denne bestemmelse er fortrængt fra sin stilling som engrosforhandler i første led.

Vedrørende antagelsen til realitetsbehandling

2 Kommissionen har ikke bestridt, at sagen kan antages til realitetsbehandling;

derimod har intervenienterne, Ruhrkohle AG og Ruhrkohle-Verkauf GmbH, gjort gældende, at sagen må afvises på grund af manglende retlig interesse;

de finder, at Domstolens dom, såfremt sagsøgeren vinder sagen, og beslutningen af 21. december 1972 bliver ophævet, vil føre til en genoplivelse af de handelsbetingelser, som var gældende forud for dem, der er genstand for beslutningen;

det sagsøgende firma opfyldte heller ikke kravene i de tidligere betingelser, og må ifølge intervenienterne således under alle omstændigheder fortabe sin egenskab af engrosforhandler i første led.

3 Denne indsigelse kan ikke tages til følge:

såfremt den anfægtede beslutning skulle blive ophævet som følge af de fremsatte anbringender, må Kommissionen forventes at ville foranledige de godkendte handelsbetingelser erstattet af nye bestemmelser, som stemmer bedre med sagsøgerens situation;

det kan derfor ikke bestrides, at det sagsøgende firma har interesse i at søge den omtvistede beslutning annulleret.

Vedrørende realiteten

4 Det sagsøgende firma har ikke angivet nærmere, hvilke af de i artikel 33 i EKSF-traktaten anførte ugyldighedsgrunde, det vil påberåbe sig;

5 under alle omstændigheder kan en væsentlig del af dets anbringender uden videre forkastes, nemlig for så vidt de angår klagepunkter, som ikke vedrører bestemmelserne i den anfægtede kommissionsbeslutning men sagsøgerens forbindelser med intervenienterne;

6 for så vidt klagepunkterne vedrører Kommissionens beslutning, indeholder sagsøgerens skriftlige og mundtlige anbringender hovedsageligt søgsmålsgrunde om krænkelse af væsentlige formforskrifter samt krænkelse af traktaten eller af retsregler vedrørende dens gennemførelse;

disse søgsmålsgrunde støttes, hvad de nye betingelser for direkte levering fra minerne angår, særlig på at den anfægtede beslutning er utilstrækkeligt begrundet, på forskelsbehandling af sagsøgeren samt på en påstået krænkelse af dennes grundrettigheder.

1. *Vedrørende klagepunkterne om utilstrækkelig begrundelse og forskelsbehandling*

7 Ved beslutning af 27. november 1969 godkendte Kommissionen i henhold til EKSF-traktatens artikel 66, stk. 1 og 2 sammenslutningen af hovedparten af mineselskaberne i Ruhrområdet til et enkelt selskab, Ruhrkohle AG;

artikel 2, stk. 1 i denne beslutning forpligter det nye selskab til at forelægge Kommissionen enhver ændring af dets handelsbetingelser til godkendelse;

den 30. juni 1972 indgav Ruhrkohle AG en sådan anmodning til Kommissionen;

Kommissionens godkendelse blev givet ved en beslutning af 21. december 1972, som er sagens genstand;

der blev i de dermed godkendte handelsbetingelser opstillet nye krav med hensyn til de mindste mængder, forhandlerne skulle forpligte sig til at aftage for at kunne nyde fordel af direkte levering fra producenten;

direkte levering er navnlig betinget af, at forhandleren afslutter to-årige kontrakter om levering af mindst 6 000 tons årligt til forsyning af private forbrugere og mindre virksomheder.

8 Det bliver lagt Kommissionen til last, at den har tilladt Ruhrkohle AG at fastsætte dette krav vilkårligt på en sådan måde, at det sagsøgende firma på grund af størrelsen og sammensætningen af den årlige afsætning bliver udelukket fra direkte levering og fortrængt til en plads som forhandler i andet led med de heraf følgende handelsmæssige ulemper;

dels anser det sagsøgende firma det for forskelsbehandling, at det i modsætning til andre virksomheder er blevet udelukket fra direkte levering fra producenten og herved befinder sig i en ringere stilling end de forhandlere, som stadig nyder denne fordel;

dels påberåber sagsøgeren sig artikel 65, stk. 2, der under lignende faktiske omstændigheder som artikel 66 kun godkender aftaler om fælles salg, når disse »vil bidrage til en mærkbar forbedring af produktionen eller fordelingen af de nævnte produkter«.

9 Kommissionen har i begrundelsen for sin beslutning ladet komme til udtryk, at den var sig bevidst, at indførelsen af nye handelsbetingelser ville få den virkning, at et antal forhandlere ville blive frataget muligheden for direkte levering fra producenten, da disse forhandlere ikke var i stand til at indgå på de ovennævnte forpligtelser;

Kommissionen begrunder sit standpunkt med, at Ruhrkohle AG i betragtning af den kraftige tilbagegang i kulsalget måtte rationalisere fordelingen og indskrænke det direkte samarbejde til de forhandlere, som var i stand til at sikre en passende afsætningsmængde;

kravet om en kontraktlig forpligtelse til at aftage en årlig mindste mængde skal sikre mineselskaberne en jævn afsætning i mængder, som er tilpasset deres produktionsrytme;

10 det fremgår af Kommissionens og intervenienternes forklaringer, at fastsættelsen af de ovennævnte kriterier ikke blot retfærdiggøres af de tekniske betingelser for minedriften men også af de særlige økonomiske vanskeligheder, som er opstået ved tilbagegangen i kulproduktionen;

følgelig kan disse kriterier, som er nedfældet i en generel retsakt, ikke anses for diskriminerende, og de er tilstrækkeligt retligt begrundet i beslutningen af 21. december 1972;

for så vidt angår anvendelsen af disse kriterier, er det ikke gjort gældende, at det sagsøgende firma er behandlet anderledes end de andre virksomheder, der på samme måde har mistet fordelen ved direkte levering fra producenten, fordi de ikke har kunnet opfylde de i de nye handelsbetingelser opstillede krav;

11 denne søgsmålsgrund må følgelig forkastes.

2. *Vedrørende klagepunktet om krænkelse af grundrettighederne*

12 Det sagsøgende firma gør endelig gældende, at det er blevet offer for en krænkelse af bestemte grundrettigheder, idet de indskrænkninger, som de af Kommissionen godkendte nye handelsbetingelser medfører, udelukker firmaet fra direkte levering og derigennem nedsætter dets rentabilitet og frie erhvervsudfoldelse i en sådan udstrækning, at dets eksistens er truet;

de nye handelsbetingelser hævdes således at skade firmaet i udøvelsen såvel af en rettighed, der må ligestilles med ejendomsretten, som af retten til fri erhvervsudøvelse, hvilke rettigheder er beskyttet af forbundsrepublikken Tysklands grundlov, af andre medlemsstaters forfatninger og af forskellige internationale traktater, særlig Den europæiske konvention af 4. november 1950 om beskyttelse af Menneskerettighederne med tillægsprotokol af 20. marts 1952.

13 Domstolen har tidligere udtalt, at disse grundrettigheder hører til de almindelige retsgrundsætninger, som den skal beskytte;

under udøvelsen heraf skal Domstolen lægge de forfatningsmæssige traditioner i medlemsstaterne til grund og kan følgelig ikke anerkende foranstaltninger, der er uforenelige med de i disse staters forfatninger anerkendte og beskyttede grundrettigheder;

de internationale traktater om beskyttelse af menneskerettighederne, som medlemsstaterne har været med til at udarbejde, eller som de senere har tiltrådt, kan ligeledes give anvisninger, som skal tages i betragtning inden for rammerne af fællesskabsretten;

de klagepunkter, som er gjort gældende af sagsøgeren, skal bedømmes på basis af de anførte principper.

14 Selv om forfatningssystemerne i alle medlemsstaterne beskytter ejendomsretten, og selv om der er opstillet tilsvarende garantier for den fri udøvelse af handel, arbejde og andre former for erhvervsmæssig virksomhed, så skal de således sikrede rettigheder ikke behandles som absolutte forrettigheder, men tværtimod betragtes i relation til den sociale funktion af de beskyttede retsgoder og aktiviteter;

denne slags rettigheder beskyttes derfor som regel kun under forbehold af begrænsninger, der opstilles af hensyn til offentlige interesser;

inden for det fællesskabsretlige system synes det desuden berettiget at opstille bestemte begrænsninger i disse rettigheder, der er berettiget ved de mål af almen interesse, som Fællesskabet forfølger, så længe det væsentlige i disse rettigheder ikke berøres;

hvad særlig angår beskyttelsen af den omhandlede virksomhed kan den i intet tilfælde udstrækkes til blotte handelsinteresser eller handelsudsigter, hvis uvished er en del af det væsentlige i al økonomisk aktivitet.

15 De ulemper, som sagsøgeren har gjort gældende, er i virkeligheden følger af den økonomiske udvikling og ikke af den anfægtede beslutning;

det påhvilede sagsøgeren, stillet over for de økonomiske ændringer, som tilbagegangen i kulproduktionen medførte, at tage stilling til den nye situation og selv at foretage de påkrævede omstillinger;

16 af alle disse grunde må denne søgsmålsgrund forkastes.

17 Sagsøgte må følgelig frifindes.

Sagsomkostningerne

18 I henhold til procesreglementets artikel 69, stk. 2 dømmes den part, der taber sagen, til at afholde sagsomkostningerne;

sagsøgeren har ikke fået medhold i sine søgsmålsgrunde;

19 præsidentens kendelse af 14. marts 1973 og Domstolens kendelse af 21. november 1973 har indtil afsigelsen af den endelige dom taget forbehold for de omkostninger, som er opstået henholdsvis ved begæringen om udsættelse med den anfægtede beslutnings fuldbyrdelse og ved interventionen;

20 ved kendelse af 21. juni 1973 pålagde Domstolen det sagsøgende firma de sagsomkostninger, der indtil dette tidspunkt var opstået for Ruhrkohle AG og

Ruhrkohle-Verkauf GmbH i hovedsagen og i sagen om foreløbige forholdsregler.

På grundlag af disse præmisser udtaler og bestemmer

DOMSTOLEN

idet den forkaster enhver anden videregående eller hermed uforenelig påstand:

1. **Sagsøgte frifindes, idet søgsmålet savner fornødent grundlag.**

2. **Sagsøgeren idømmes sagsomkostningerne, herunder de omkostninger, der ved kendelserne af 14. marts og 21. november 1973 blev forbeholdt med henblik på den endelige dom, såvel som de omkostninger, som var genstand for kendelsen af 21. juni 1973.**

Lecourt Donner Sørensen

Pescatore Kutscher Ó Dálaigh Mackenzie Stuart

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 14. maj 1974.

A. Van Houtte — Justitssekretær

R. Lecourt — Præsident

FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT A. TRABUCCHI FREMSAT DEN 28. MARTS 1974 [1]

Høje Ret.

Det sagsøgende firma har længe drevet virksomhed som engrosforhandler i første led af kul fra Ruhr. Efter at det tidligere ved flere lejligheder var lykkedes firmaet ved sagsanlæg for Domstolen at få annulleret nogle beslutninger fra Den Høje Myndighed, som tillod producenterne af kul fra Ruhr at indføre restriktive handelsbetingelser, der for nævnte firmas vedkommende bragte adgangen til

1 — Oversat fra italiensk.